

UCHWAŁA Nr/2022
RADY MIEJSKIEJ W BRZEŚCIU KUJAWSKIM
z dnia grudnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Nikotynizmowi na lata 2023 - 2025

Na podstawie art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, 2469, z 2022 r. poz. 24, 218, 1700, 2185) art. 10 ust. 1, 2, 2a i 2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r., poz. 1655, z 2020 r. poz. 2050, z 2021 r. poz. 2469, z 2022 r. poz. 763, 764, 1700, 1812) oraz art. 1 ustawy z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 276, z 2022 r. poz. 1855) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005, 1079, 1561).

uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Nikotynizmowi na lata 2023 - 2025, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Brześcia Kujawskiego.

§ 3.1. Uchwała wchodzi w życie od dnia 01 stycznia 2023 roku.

2. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w sposób zwyczajowo przyjęty oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Brześciu Kujawskim.

NACZELNIK WYDZIAŁU
Edukacji, Bezpieczeństwa
i Spraw Społecznych

Podlewska
mgr Monika Podlewska

PEŁNOMOCNIK
ds. przedwdziałania uzależnieniom,
polityki społecznej i kultury publicznego

Czmaro
mgr Dorota Czmaro
INSPEKTOR

Sprawdzono pod względem prawnym

Ziemecki
Przemysław Ziemecki
radca prawny (TR-995)

UZASADNIENIE:

W Polsce realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorzady gmin art. 7 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Natomiast ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi kompleksowo reguluje zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązania problemów alkoholowych wskazując, iż zadania z tego obszaru stanowią zadania własne gminy.

W dniu 17 grudnia 2021 roku przyjęta została ustawa o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw, zgodnie z zapisami obowiązujących obecnie przepisów w załączonym Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Nikotynizmowi na lata 2023 - 2025 zawarto zapisy dotyczące prowadzenia działań związanych z ograniczaniem problemów społecznych wynikających z uzależnień behawioralnych. Program opiera się na rekomendacjach i priorytetach dotyczących realizowania i finansowania gminnych programów i jest kontynuacją dotychczasowych działań i inicjatyw podejmowanych przez gminę. Jego cechą wiodącą jest rozwijanie kompleksowego podejścia do rozwiązywania problemów uzależnień i ich skutków oraz zapobieganie tym zjawiskom poprzez prowadzenie szerokiej współpracy z instytucjami rządowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi. Źródłem finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii są zgodnie z art. 1B (2) ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, dochody gminy pochodzące z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaży napojów alkoholowych, jak również środki finansowe pochodzące z części opłat za zezwolenia na sprzedaży napojów alkoholowych w obrocie hurtowym w opakowaniach jednostkowych do 300 ml, przekazywane przez Naczelnika I Urzędu Skarbowego w Bydgoszczy na podstawie ustawy z dnia 14 lutego 2020 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów.

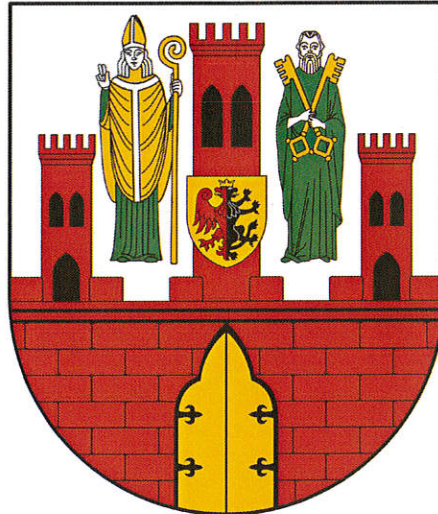
Przyjęcie przez Radę Miejską w Brześciu Kujawskim przedstawionego Programu przyczyni się do prowadzenia kompleksowych działań mających na celu m.in.: zmniejszenie populacji osób pijących alkohol w sposób szkodliwy i ryzykowny, zmniejszenie ilości i częstotliwości picia alkoholu przez młodzież, zwiększenie dostępności profesjonalnych działań terapeutycznych i pomocowych osobom uzależnionym i ich rodzinom, reintegrację społeczną i zawodową osób z problemem u i ich rodzin, ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i przemocy domowej wywołanych przez alkohol.

BURMISTRZ
[Podpis]
mgr Tomasz Chymkowski

Załącznik do uchwały nr

Rady Miejskiej w Brześciu Kujawskim

z dnia ... grudnia 2022 r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
I NIKOTYNIZMOWI NA TERENIE
GMINY BRZEŚĆ KUJAWSKI
NA LATA 2023 - 2025**

I. WPROWADZENIE DO PROGRAMU:

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Nikotynizmowi na terenie gminy Brześć Kujawski na lata 2023 – 2025 przedstawia długofalowe, strategiczne kierunki działań polityki społecznej i zdrowotnej planowane do realizacji obszarze uzależnień dla mieszkańców Gminy Brześć Kujawski.

Wieloletni charakter Programu daje możliwość zabezpieczenia realizacji zadań i odpowiedniej alokacji środków finansowych w dłuższej perspektywie czasowej. Ponadto taka regulacja pozwala na wprowadzanie systemowych, komplementarnych, wszechstronnych i skutecznych rozwiązań na rzecz osób zagrożonych lub dotkniętych problemem uzależnienia i dla członków ich rodzin. Analiza i weryfikacja dotychczasowych doświadczeń, otwartość na nowe potrzeby i rozwiązania będzie sprzyjać doskonaleniu i rozwijaniu wprowadzanych od lat lokalnych rozwiązań, zgodnych z krajowymi kierunkami, celami i zadaniami wskazanymi m.in. w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, a także w Narodowym Programie Zdrowia. Należy podkreślić, że istotą Programu jest przeciwdziałanie uzależnieniom, których patomechanizm jest podobny niezależnie od substancji czy czynności, która wywołuje uzależnienie. Charakter podejmowanych działań w zakresie profilaktyki (uniwersalnej, selektywnej, wskazującej) jest wspólny dla wszystkich uzależnień. Uzależnienia często występują równolegle, mają podobne podłoże i niosą zbliżone konsekwencje. Integracja istniejących dotychczas oddzielnych Programów (alkoholizm, narkomania, uzależnienia behawioralne) pozwoli efektywniej zarządzać usługami oferowanymi w ramach polityki społecznej i zdrowia publicznego w gminie Brześć Kujawski.

Program wprowadzany będzie w sposób systematyczny i zaplanowany, co w perspektywie kilku lat doprowadzi do lepszego wykorzystania potencjału istniejących struktur i rozwiązań, lepszego wykorzystania zasobów i skoordynowania zadań oraz unikania dublowania aktywności, szczególnie w obszarze edukacji zdrowotnej, profilaktyki i leczenia uzależnień. Program realizowany będzie przy współpracy samorządu lokalnego, organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, podmiotów leczniczych, samorządowych jednostek organizacyjnych oraz innych podmiotów zaangażowanych w działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii, a także uzależnień behawioralnych. Zadania zaplanowane w Programie, stanowią odpowiedź na lokalne potrzeby mieszkańców, wynikające z diagnozy problemów społecznych i prowadzonego bieżącego monitoringu problemów uzależnień. Ich realizacja dostosowana będzie do istniejących (stale rozwijających się) zasobów instytucjonalnych i osobowych.

Program odpowiada celom operacyjnym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025, stanowi integralną część „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brześć Kujawski na lata 2016-2026” oraz wpisuje się z założenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2024 w Gminie Brześć Kujawski.

II. LOKALNA DIAGNOZA STANU ZAGROŻEŃ:

1. Diagnoza lokalna

Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w gminie Brześć Kujawski wśród:

- 1) dorosłych mieszkańców
- 2) uczniów klas od VI do VIII
- 3) sprzedawców napojów alkoholowych.

Analiza wyników badania przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców gminy Brześć Kujawski

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie gminy Brześć Kujawski wzięło udział **85 mieszkańców** mających powyżej 18 lat, w tym 60 kobiet oraz 25 mężczyzn.

Respondenci byli informowali o anonimowym charakterze ankiety oraz możliwości rezygnacji z badania w dowolnym momencie.

PROBLEM ALKOHOLOWY:

- Pierwsze pytanie dotyczące uzależnienia do alkoholu odnosiło się do częstotliwości jego spożywania. Możemy zauważyć, iż do codziennego picia nie przyznał się żaden z mieszkańców. (3%) sięga po alkohol kilka razy w tygodniu, (6%) respondentów - raz w tygodniu, (10%) kilka razy w miesiącu, (9%) raz w miesiącu, natomiast (41%) kilka razy w roku. Abstynencję zadeklarowało (31%) mieszkańców.

- Następne pytanie zadane respondentom dotyczyło rodzajów napojów alkoholowych, które dorośli mieszkańcy piją najczęściej. Możemy zauważyć dosyć zróżnicowany rozkład odpowiedzi. Najwięcej ankietowanych sięga po wino 56% oraz piwo 40%.

Nieco mniej popularne w wyborze dorosłych mieszkańców są: wódka (13%), likiery (10%), whisky (9%), nalewki (8%) oraz alkohol własnej roboty (5%).

- Diagnozie poddano ilość porcji alkoholu wypijanych przez ankietowanych w ciągu całego dnia, w którym go spożywają. Większość z respondentów deklaruje, że w dniu, w którym sięga po alkohol wypija 1–2 porcji tego napoju (84%). Mniejsza część mieszkańców wskazała na 3–4 porcje (10%), na 5–7 porcji (3%), na 8-10 porcji (2%) oraz na 11 i więcej (1%).

- W dalszej kolejności respondenci zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy zdarzyło im się wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu.

Na podstawie deklaracji badanych możemy stwierdzić, że większość mieszkańców nigdy nie pracowało w stanie nietrzeźwości (96%). Do takiego zachowania przyznało się (4%) badanych, wśród których (3%) ankietowanych stwierdziło, że miało to miejsce raz, w przypadku (1%) osób zdarzało się to sporadycznie.

- Kolejną analizowaną w ankiecie kwestią było prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu. Większość respondentów zadeklarowało, że nigdy nie kierowało pojazdem w stanie nietrzeźwości (96%), jednakże (3%) ankietowanych przyznało, iż zdarzyło się im to jednokrotnie a (1%) oświadczyło że, zdarza się to sporadycznie.

- Następnym etapem badania było sprawdzenie skali problemu prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu w gminie Brześć Kujawski. Jak wynika z zebranych danych, (41%) respondentów nie było świadkiem prowadzenia pojazdu przez osoby nietrzeźwe na terenie swojej miejscowości w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie, (22%) badanych wskazało na odpowiedź „rzadko”, (13%) stwierdziło, że było tego świadkiem czasami, (4%) często, a (2%) bardzo często.

- W jednym z pytań poprosiliśmy ankietowanych o wyrażenie swojej opinii na temat wpływu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na rozwój dziecka.

Zebrany materiał badawczy wykazał, że (91%) osób ankietowanych uznaje picie alkoholu przez kobiety w ciąży za szkodliwe, jednakże wśród niektórych mieszkańców gminy Brześć Kujawski występuje brak świadomości w tym zakresie. Odpowiedź „nie wiem” zaznaczyło (6 %) badanych, natomiast (3%) jednoznacznie stwierdziło, że picie alkoholu w ciąży nie ma wpływu na rozwój płodu.

- Respondenci zostali również poproszeni o określenie, czy zauważyli w ciągu ostatnich 12 miesięcy na terenie swojej miejscowości, kobiety w ciąży spożywające alkohol.

Do bycia tego świadkiem przyznało się (18%) respondentów, w tym (9%) było obserwatorem takiej sytuacji rzadko, (6%) czasami, (2%) często, a (1%) bardzo często.

Pozostali badani (82 %) nie zauważyli w ciągu ostatnich 12 miesięcy na terenie swojej miejscowości, kobiety w ciąży spożywających alkoholu.

- Ankietowani wypowiedzieli się również na temat ograniczeń ilości punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Za ograniczeniem wypowiedziało się (33%) ankietowanych, przeciwnych było (22%), brak zdanie w tej sprawie zaznaczyło (45%).

PROBLEM PRZEMOCY:

Dalsza część raportu stanowi próbę oszacowania skali problemu przemocy wśród dorosłych mieszkańców zamieszkujących gminę Brześć Kujawski. Ankietowani udzielili odpowiedzi na pytanie o znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu.

Twierdzącej odpowiedzi udzieliło (17%) badanych, odpowiedzi zaprzeczającej udzieliło (32%), odpowiedzi „nie wiem” udzieliło (51%).

- Skala problemu przemocy w gminie Brześć Kujawski została zweryfikowana również dzięki odpowiedziom respondentów na pytanie o to, jak często zdarzyło im się doświadczyć tego problemu w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie.

Z zebranych danych wynika, że w tym okresie przemocy doznało (11%) mieszkańców, wśród których (5%) jednokrotnie, kolejne (5%) od 2 do 10 razy, a po (1%) kolejno: 11-12 razy, 21-30 razy oraz więcej niż 30 razy.

- Spyaliśmy respondentów również o to, kto stosował wobec nich przemoc. Analiza materiału badawczego wykazała, że ze strony męża/żony doznało przemocy (4%), na ojca wskazało (2%), na partnera/partnerkę (2%), na nieznajomego (1%), natomiast wśród innych odpowiedzi respondenci podali byłego męża i teściową (2 %).

- Kolejną analizowaną w ankiecie kwestią była opinia dorosłych mieszkańców gminy Brześć Kujawski, na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci.

W odniesieniu do prezentowanych danych warto zwrócić uwagę, że wśród części respondentów występuje tolerancja przemocy jako metody wychowawczej – kary fizyczne popiera (5%) badanych, z kolei (10%) stwierdziło, że nie ma na ten temat wiedzy. Jednoznacznie negatywnie ocenia tego typu zachowanie (85%) ankietowanych mieszkańców.

- W dalszej kolejności respondenci zostali zapytani o zjawisko cyberprzemocy – mieszkańcy zostali poproszeni o określenie tego, czym omawiane zjawisko dla nich jest.

Najwięcej odpowiedzi padło kolejno na: publikowanie obraźliwych treści na czyis temat w Internecie (80%), naśmiewanie się z kogoś w sieci (76%) oraz naruszanie w niej czyjej prywatności (73%). Brak wiedzy w tym zakresie przyznał co trzynasty ankietowany (8%).

- Następnie ankietowani mieli odpowiedzieć na pytanie, czy kiedykolwiek doznali cyberprzemocy.

Twierdzącej odpowiedzi na to pytanie udzieliło (40%) badanych, spośród których (10%) doświadczyło wyzywania, (9%) ośmieszania/poniżania, 8% grożenia/ straszenia i wyłudzenia pieniędzy, podszywanie się (7%), rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików (4%) oraz szantażowanie (2%). Pozostałe (60 %) ankietowanych nie doświadczyło tego zjawiska.

PROBLEM NIKOTYNOWY:

Kolejny z analizowanych obszarów, miał na celu zweryfikowanie skali palenia papierosów przez dorosłych mieszkańców gminy Brześć Kujawski.

Spośród wszystkich badanych osób, papierosy pali (37%), przy czym codziennie sięga po nie (28%) respondentów, kilka razy w miesiącu lub tygodniu (5%), natomiast kilka razy w roku (4%).

- Na pytanie o próby rzucenia palenia przez osoby palące papierosy stanowiącej (37%) ankietowanych - z zebranych danych wynika, że zerwać z nałogiem próbowało (18%),

w tym (9%) respondentów raz, natomiast (7%) osób wiele razy, (2%) ankietowanych zamierza podjąć próbę rzucenia palenia.

- Kolejne pytanie zadane respondentom dotyczyło palenia elektronicznych papierosów. Zebrany materiał badawczy wykazał, że e-papierosy pali (6%) dorosłych ankietowanych mieszkańców, w tym: (1%) kilka razy w roku, a (5%) codziennie.

PROBLEM NARKOTYKOWY:

Następnym etapem badania było zidentyfikowanie skali zażywania narkotyków, dopalaczy lub innych środków psychoaktywnych przez dorosłych mieszkańców gminy Brześć Kujawski. Sięgnięcie po tego typu substancje zadeklarowało (2%) badanych, z czego (1%) sięgnął po nie jednokrotnie, a kolejny (1%) – kilka razy w roku.

Respondentom zostało zadane pytanie również o znajomość konkretnych miejsc na terenie swojej miejscowości, gdzie można pozyskać narkotyki lub dopalacze.

Badania wykazały, że znajomość takich miejsc deklaruje (13%), przy czym przeważająca część spośród tych badanych wskazała na znajomość konkretnej osoby (3%).

Dorośli mieszkańcy gminy Brześć Kujawski wskazywali także na miejscowości, w których mieszkają (5%), szkołę (3%), a także imprezy, treningi sportowe oraz inne, niewymienione w kafeterii odpowiedzi miejsca (1%).

Tabela 1: Opinia respondentów dotycząca szkodliwości dla zdrowia substancji psychoaktywnych przedstawia się następująco:

Substancja psychoaktywna	nieszkodliwe	w małym stopniu szkodliwe	szkodliwe	bardzo szkodliwe
dopalacze	0 %	36 %	46 %	18 %
narkotyki	0 %	22 %	36 %	58 %
alkohol	0 %	43 %	31 %	26 %
papierosy	5 %	66 %	18 %	11 %
e-papierosy	36 %	58 %	4 %	2 %

UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE:

Ankietowanym zadano pytanie o rozpowszechnienie uzależnienia od komputerów/internetu w ich środowisku.

Uzyskano odpowiedzi - bardzo powszechne (46 %), dość powszechne (22 %), dość rzadkie (19 %), bardzo rzadkie (13 %).

Oceniono rozpowszechnienie uzależnienia od hazardu w ich środowisku.

Uzyskano odpowiedzi - bardzo powszechne (3 %), dość powszechne (5%), dość rzadkie (56 %), bardzo rzadkie (36 %).

Respondenci wypowiedzieli się na temat rozpowszechnienia uzależnienia od zakupów w ich środowisku.

Uzyskano odpowiedzi - bardzo powszechne (10 %), dość powszechne (15%), dość rzadkie (46 %), bardzo rzadkie (29 %).

Analizowano także rozpowszechnienie uzależnienia od pracy w ich środowisku.

Uzyskano odpowiedzi - bardzo powszechne (5 %), dość powszechne (8%), dość rzadkie (56 %), bardzo rzadkie (31%).

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE:

Analizując odpowiedzi od respondentów z zakresu działań profilaktycznych uzyskano odpowiedzi:

1) dostrzeganie realizacji działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom:

- 57 % - tak,
- 37 % nie ma zdania,
- 6 % - nie,

2) znajomość danych kontaktowych do instytucji pomocowych, gdzie można się zgłosić w razie problemów (uzależnień lub przemocy):

- 27 % - tak,
- 37 % - nie wiem,
- 36 % - nie,

3) oceniono działania profilaktyczne na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom według potrzeb w ich środowisku:

- wsparcie psychologiczne dla rodzin – 87 %
- otwarte konsultacje z terapeutą uzależnień – 86 %
- warsztaty profilaktyczne dla uczniów – 76 %
- kampanie profilaktyczne – 51 %
- pomoc w integracji ze środowiskiem dzieciom i młodzieży doświadczających problemu – 43 %

f) inne – 5 %

Analiza wyników badania przeprowadzonego wśród uczniów klas VI - VIII

Uczniowie ze szkół podstawowych klas VI – VIII znajdujących się na terenie gminy Brześć Kujawski wypełnili 100 kwestionariuszy ankiet.

W badaniu diagnozującym problemy społeczne niewielką przewagę miały dziewczynki. Stanowiły one 58 % ogółu. Chłopcy wypełnili 42 % kwestionariuszy.

Respondenci byli informowali o anonimowym charakterze ankiety oraz możliwości rezygnacji z badania w dowolnym momencie.

PROBLEM ALKOHOLOWY:

Pierwsze z pytań skierowanych do uczniów, odnosiło się do częstotliwości spożywania przez młodych mieszkańców gminy Brześć Kujawski alkoholu.

- Zebrany materiał badawczy wykazał, że kontakt z nim miał średnio co trzeci uczeń, tj. (37%). W grupie osób, które zadeklarowały sięgnięcie po alkohol (18%) stanowią uczniowie, którzy spożywali go kilka razy, (9%) ankietowanych piło go wielokrotnie, a (6%) sięgnęło po niego tylko raz. Niepokojące jest to, że (4%) uczniów pije alkohol regularnie.

- Uczniowie, którzy spożywali alkohol zostali poproszeni o określenie, w jakim wieku pierwszy raz po niego sięgnęli.

Odpowiedzi respondentów są następujące: (1%) odpowiedzi padło na mniej niż 10 lat, (25%) ankietowanych wskazało na przedział wiekowy 10-13 lat, (11 %) uczniów miało wówczas od 14 do 16 lat.

- W ramach badań uzyskano również informację o sposobie otrzymania/zdobycia alkoholu przez uczniów.

Na podstawie deklaracji badanych możemy stwierdzić, że ankietowani byli:

- przez kogoś częstowani alkoholem np. spróbowali alkoholu podczas uroczystości rodzinnych (5 %),
- otrzymali alkohol do spróbowania od rodziców (1%),
- zakupili go samodzielnie (1 %),
- poprosili o zakup alkoholu kogoś innego (16 %),
- otrzymali alkohol od starszych kolegów (9 %)
- podkradali alkohol rodzicom (5%).

PROBLEM PRZEMOCY:

Kolejna część raportu ma na celu oszacowanie skali problemu przemocy wśród uczniów klas VI – VIII z gminy Brześć Kujawski. Zbadaniu poddane zostały kwestie związane zarówno z przemocą domową, jak i rówieśniczą. Według zebranego materiału wynika, że co trzeci uczeń doświadcza przemocy.

W celu pogłębionej analizy określono również, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów.

Na podstawie udzielonych odpowiedzi możemy stwierdzić, że ankietowani najczęściej doświadczali przemocy ze strony kolegów ze szkoły – na tę odpowiedź wskazało 35%, 19 % odpowiedzi padło na znajomych, 15 % osób wskazało na ojca, a 8% respondentów na matkę, 4 % odpowiedzi padło na rodzeństwo. Wśród innych odpowiedzi 3 % uczniów wymienili np. kuzyna, ojczyzna, nieznanego.

Z zebranego materiału badawczego wynika, że w 5 przypadkach wobec uczniów wystąpiła przemoc domowa i rówieśniczą.

PROBLEM NIKOTYNOWY:

W dalszej kolejności badaniu poddana została częstotliwość sięgania przez uczniów klas VI – VIII po papierosy.

Z deklaracji respondentów wynika, że kontakt z nimi miało (26%) ankietowanych, w tym (7%) sięgnęło po nie jednokrotnie, (8%) kilka razy, (4%), natomiast (7%) pali papierosy regularnie.

Z zebranych danych wynika, że w ciągu 30 dni przed badaniem po elektroniczne papierosy sięgnęło (44%), uczniów, spośród których (16%), paliło je 1-2 razy, (7%) 3-4 razy, (6%), ankietowanych 5-10 razy natomiast (14%) osób w omawianym okresie sięgnęło po nie więcej niż 10 razy.

PROBLEM NARKOTYKOWY:

Następny z analizowanych obszarów dotyczył zażywania narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych przez uczniów klas VI – VIII uczęszczających do szkół na terenie gminy Brześć Kujawski.

W celu dogłębnej analizy tego problemu respondentom zadano pytanie o to, ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje.

Jak wynika z zebranych danych zażywało je (8%) ankietowanych, spośród których, kolejno (5 %) zażywało je jednokrotnie lub sięga po nie regularnie, natomiast (3%) uczniów sięgnęło po omawiane substancje kilka razy.

Na pytanie zadane uczniom gdzie zdarzyło im się zażywać narkotyków, dopalaczy lub innych środków psychoaktywnych lub widzieć jak to robią inni uzyskano odpowiedzi:

- w domu – 11 %
- na terenie szkoły – 3 %
- pod sklepem – 8 %
- podczas szkolnych wycieczek – 1 %
- w innym miejscu – 37 %
- nie dotyczy – 40 %

Uczniowie, którzy zadeklarowali spożywanie substancji psychoaktywnych, zostali zapytani o to, jak często zażywali je w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie ankietowe.

Odpowiedzi ankietowanych wskazują, że w omawianym okresie po substancje psychoaktywne sięgnęło: (2%) wskazało na 1-2 razy, (3%) badanych 5-10 razy, (3%) respondentów ponad 10 razy.

Uczniowie, którzy zażywali substancje psychoaktywne zostali także poproszeni o określenie, od kogo je otrzymali. Największa liczba uczniów wskazała, iż otrzymała je od kolegi/koleżanki (6%), brała je wspólnie, w grupie przyjaciół (1%) oraz zakupiła je od kogoś, kogo znała ze słyszenia (1%).

UŻYWANIE INTERNETU I INNE UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

W dalszej kolejności badaniu poddana została częstotliwość korzystania z komputera i telefonu przez uczniów klas VI – VIII z terenu gminy Brześć Kujawski.

Uczniowie odpowiedzieli, że przed komputerem spędzają:

- nie spędzam czasu przed komputerem – 1 %
- kilka razy w tygodniu – 3 %
- do 2 godzin dziennie – 5 %
- do 4 godzin dziennie – 11 %
- do 6 godzin dziennie – 19 %
- powyżej 6 godzin dziennie – 61 %

Natomiast na pytanie - jakby się czuli gdyby przez tydzień nie mieli dostępu do Internetu uczniowie klas VI – VIII z terenu gminy Brześć Kujawski odpowiedzieli:

- normalnie, nie byłoby problemu – 24 %
- raczej normalnie, chociaż trochę by mi go brakowało – 13 %
- niezbyt dobrze, trudno byłoby to wytrzymać – 29 %
- bardzo źle, sytuacja byłby dla nich tragedią – 34 %

Następne pytanie dotyczyło z jakich powodów uczniowie najczęściej korzystają z Internetu?

- nauka – 32 %
- kontakt ze znajomymi – 95 %
- oglądanie filmów – 21 %
- słuchanie muzyki – 79 %

- granie w gry on-line – 62 %
- robienie zakupów – 5 %
- prowadzenie bloga – 2 %
- inne – 28 %

Analizie została poddana również częstotliwość korzystania przez uczniów klas VI – VIII z terenu gminy Brześć Kujawski z telefonu.

Uczniowie odpowiedzieli, że z telefonem dziennie spędzają:

- nie korzystam z telefonu – 0 %
- korzystam do 1 godziny dziennie – 3 %
- korzystam do 2 -3 godziny dziennie – 5 %
- korzystam do 4 - 5 godziny dziennie – 20 %
- korzystam więcej niż 5 godziny dziennie – 72 %

Ankietowani uczniowie klas VI – VIII z terenu gminy Brześć Kujawski zostali zapytani czy w ich otoczeniu występują obecnie zjawiska związane z uzależnieniem wymienione w tabeli:

Tabela 2: Występujące zjawiska związane z uzależnieniem

Zjawisko	Nie występuje	Występuje bardzo rzadko	Czasem występuje	Popularne
Uzależnienie od smartfona (mediów społecznościowych)	68 %	21 %	8 %	3%
Zaburzenia odżywiania (bulimia, anoreksja, jedzenioholizm)	83 %	11 %	5 %	1 %
Uzależnienie od hazardu (gry na pieniądze, zakłady sportowe)	47 %	31 %	10 %	6 %
Uzależnienie od Internetu (Siecioholizm)	30 %	11 %	34 %	25 %
Zakupoholizm	59 %	34 %	5 %	2 %

W dalszej części ankiety zaprezentowane zostały odpowiedzi uczniów na pytania dotyczące podejmowanych w szkole działań profilaktycznych.

Interesowało nas, jaka forma zajęć profilaktycznych jest dla ankietowanych najciekawsza/najefektywniejsza.

W tej kwestii wyniki kształtują się następująco:

- 38% uznaje za najciekawsze / najefektywniejsze zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą,
- 18% zajęcia z przedstawicielem Policji,
- 16% odpowiedzi padło na spektakl lub musical profilaktyczny
- 36% odpowiedź “nie wiem”
- 15 % zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych
- 15% stwierdziło, że żadna z wymienionych form nie byłaby dla niego ciekawa/efektywna
- 2 % inna forma.

Analiza wyników badania przeprowadzonego wśród sprzedawców napojów alkoholowych

W badanej grupie 20 sprzedawców i właścicieli punktów dystrybucji napojów alkoholowych działających na terenie gminy Brześć Kujawski, odpowiedzi na zadane pytania udzieliło 16 kobiet i 4 mężczyzn. Większość badanej grupy stanowią właściciele punktów sprzedaży (56%), natomiast pracownicy to (44%).

Respondenci byli informowani o anonimowym charakterze ankiety oraz możliwości rezygnacji z badania w dowolnym momencie.

Przeważająca większość badanych nie uważa, aby w okolicy był nadmiar punktów sprzedaży alkoholu (w tym (61%) zdecydowanie nie zgadza się, a (22%) raczej nie zgadza się).

Badani sprzedawcy uważają jednogłośnie (100%), że alkohol powinien nadal być zakazany dla osób w wieku poniżej 18 r.ż., jak również są zdania, że jazda nawet po niewielkiej ilości alkoholu nie jest bezpieczna.

Łącznie również (100%) sprzedawców uważa, że nieletni nie mogą nabyć alkoholu w sklepach i lokalach na terenie gminy. W tym (72%) twierdzi tak w sposób zdecydowany, a pozostałe (28%) raczej zgadza się. Ankietowani są niemal jednomyślni także w sprawie spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży. Zdaniem 98% kobiety spodziewające się dziecka nie powinny pić alkoholu. Pozostałe 2% raczej zgadza się, że kobiety ciężarne mogą spożywać niewielkie ilości alkoholu.

W opinii 95 % badanych picie alkoholu nie pomaga w trudnych sytuacjach życiowych.

Ponadto na pytanie czy nastąpił wzrost sprzedaży alkoholu w okresie pandemii uzyskana odpowiedź:

- tak – 56 %
- nie – 44 %

2. Zagrożenie wykluczeniem społecznym osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym

Zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym wykluczenie społeczne dotyczy osób, które ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym. Do osób zagrożonych lub dotkniętych wykluczeniem społecznym ustawa o zatrudnieniu socjalnym zalicza osoby:

- 1) bezdomne realizujące indywidualny program wychodzenia z bezdomności,
- 2) uzależnione od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających,
- 3) długotrwale bezrobotne,
- 4) chore psychicznie,
- 5) zwalniane z zakładów karnych, mające trudności w integracji ze środowiskiem,
- 6) uchodźców realizujących indywidualne programy integracji,
- 7) niepełnosprawne.

Jednym z przyjętych wskaźników marginalizacji społecznej osób z problemem alkoholowym jest fakt korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.

**Tabela 3. Pomoc materialna udzielana rodzinom z problemem alkoholowym w latach:
2020 - 2022**

Lp.	Pomoc materialna udzielona przez BOPS w Brześciu Kujawskim	2020	2021	2022 (stan na dzień 30.11.2022r.)
1	Liczba rodzin korzystających z pomocy na terenie gminy Brześć Kujawski	655	511	461
2	Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej objętych pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny	54	56	53
	%	8,24	10,96	11,50

3. Zakłócenia ładu i porządku publicznego

Istotnym problemem w skali kraju, jak również na terenie gminy Brześć Kujawski jest zakłócanie ładu i porządku publicznego przez osoby nietrzeźwe. Na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi osoby w stanie nietrzeźwości, które swoim zachowaniem dają powód do zgorszenia w miejscu publicznym lub w zakładzie pracy, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu lub zdrowiu innych osób, mogą zostać doprowadzone do izby wytrzeźwień lub placówki, podmiotu leczniczego albo do miejsca zamieszkania lub pobytu. W razie braku izby wytrzeźwień lub placówki osoby, o których mowa powyżej, mogą być doprowadzone do jednostki Policji.

Tabela 4. Nietrzeźwość w miejscach publicznych w latach: 2020 – 2022

Zatrzymania osób nietrzeźwych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych na terenie gminy Brześć Kujawski	Rok	Liczba osób
	2020	92
	2021	40
	2022 (stan na dzień 30.11.2022r.)	25

4. Działalność Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego w Brześciu Kujawski i Brzeziu

Zadania Punktów obejmują:

- 1) motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
- 2) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- 3) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. poprzez rozmowy podtrzymujące, uruchomienie przy punkcie konsultacyjnym grupy wsparcia dla osób po zakończonym leczeniu w placówce odwykowej),
- 4) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- 5) inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- 6) gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

Oferta Punktu informacyjno - konsultacyjnego jest interdyscyplinarna, a zadaniem pracujących tam osób jest zdiagnozowanie problemów całej rodziny i zaplanowanie pomocy dla wszystkich jej członków (dorosłych i dzieci).

**Tabela 5. Liczba osób oraz udzielonych im porad
w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym w Brześciu Kujawskim w latach: 2019 –
2022**

Rodzaj porady	2020		2021		2022 (stan na dzień 30.11.2022r.)	
	Liczba osób	Liczba porad	Liczba osób	Liczba porad	Liczba osób	Liczba porad
Osoby z problemem alkoholowym	53	187	74	211	79	284

Członkowie rodziny osoby z problemem alkoholowym (w tym współuzależnionym i DDA)	16	106	28	89	35	122
Osoby doznające przemocy w rodzinie	24	106	15	86	17	94
Osoby stosujące przemoc w rodzinie	9	44	8	32	7	43
Razem:	102	443	125	418	138	543

III. ANALIZA SWOT:

Analiza SWOT jest jedną z najczęściej stosowanych metod analizy strategicznej. Polega na analizie silnych i słabych stron organizacji danego obszaru badań oraz szans i zagrożeń które się pojawiają. Pozwala na możliwość pełnego wglądu w stan zasobów toczących się procesów społecznych i organizacji obszaru działań, jak również pozwala na pełną integrację wokół celu jakim jest dalszy rozwój obszaru badanego. Analiza SWOT została wykonana na podstawie przeprowadzonej diagnozy uzależnień i innych problemów społecznych gminy Brześć Kujawski.

1. Mocne strony

- 1) skuteczne zajmowanie się szeroko rozumianą profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, w tym także interwencją i pomocą rodzinom, w których dochodzi do przemocy;
- 2) gotowość kadr, które działają na w obszarach dotyczących przeciwdziałaniu uzależnieniom oraz przemocy domowej do dalszego kształcenia się i rozwijania swoich kompetencji;
- 3) szeroka współpraca instytucji w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz innym problemom społecznym;
- 4) szeroki zakres form pomocy skierowanych do osób uzależnionych;
- 5) wykwalifikowana kadra Brzeskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim;
- 6) bardzo dobra znajomość środowiska lokalnego przez pracowników Brzeskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim;
- 7) świadczenia i programy realizowane przez Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim.

2. Słabe strony

- 1) zwiększenie działań organizacji pozarządowych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej;
- 2) zwiększenie udziału wolontariuszy w realizację działań z obszaru problemu uzależnień oraz innych problemów społecznych;
- 3) zgłaszanie przemocy domowej;
- 4) negatywne stereotypy dotyczące ofiar przemocy domowej;
- 5) zbyt niska aktywność mieszkańców gminy uniemożliwiająca realizację wszystkich programów.

3. Szanse

- 1) ustawowy obowiązek tworzenia i przyjmowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 2) ustawowy obowiązek tworzenia gminnych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) zwiększenie ilości podmiotów mogących wszczynać procedurę „Niebieskiej Karty”
- 4) ustawowy obowiązek powoływania Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 5) współpraca pomiędzy instytucjami i organizacjami pozarządowymi;
- 6) tworzenie stowarzyszeń, fundacji i organizacji pozarządowych;
- 7) systemowe rozwiązania z zakresu polityki społecznej;
- 8) wzrost świadomości społeczeństwa w zakresie problemów społecznych i zaangażowanie ich w rozwiązywanie;
- 9) realizacja nowych programów aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 10) współpraca pomiędzy szkołą a rodziną;
- 11) oferta spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież.

4. Zagrożenia

- 1) osamotnienie rodzin z problemem alkoholowym i słabe umiejętności pozyskiwania wsparcia;
- 2) osamotnienie rodzin zagrożonych przemocą i słabe umiejętności pozyskiwania wsparcia
- 3) niechęć do ujawnienia występowania problemów alkoholowych i zachowań przemocowych w rodzinie;
- 4) negatywne stereotypy dotyczące ofiar przemocy;
- 5) brak poczucia bezpieczeństwa u osób zgłaszających przypadki przemocy domowej;
- 6) niewystarczająca wiedza społeczna dotycząca funkcjonowania instytucji i podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom;
- 7) zmiany modelu życia – rozbijanie więzi rodzinnych i społecznych;
- 8) bezradność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów;
- 9) postępujący problem uzależnień, w tym szczególnie wśród młodzieży.

IV. ADRESACI PROGRAMU:

Adresatami programu są wszyscy mieszkańcy gminy Brześć Kujawski, a w szczególności:

- 1) dzieci i młodzież,
- 2) rodzice, opiekunowie i wychowawcy,
- 3) konsumenci i sprzedawcy napojów alkoholowych,
- 4) osoby pijące w sposób ryzykowny, szkodliwy oraz osoby uzależnione,
- 5) rodziny osób z problemem alkoholowym,
- 6) osoby doznające przemocy i sprawcy przemocy

- 6) kobiety w ciąży,
- 7) pracownicy podmiotów zajmujący się zawodowo lub służbowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień,
- 8) inne osoby dorosłe, w tym kierowcy.

V. REALIZATORZY PROGRAMU:

Zadania określone ustawą i ujęte w Programie realizują samorząd i Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, również poprzez szkolne programy wychowawczo – profilaktyczne, wymagane przez MEN.

Wskazuje się, że jednostką samorządu realizującą Program jest Urząd Miejski w Brześciu Kujawskim we współdziałaniu z Brzeskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, koordynującym też poczynania w ramach programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie i rozwiązywania problemów społecznych.

Ponadto program realizują:

- przyszkolne świetlice opiekuńczo – wychowawcze;
- organizatorzy imprez i działań promujących profilaktykę przeciwalkoholową, w tym także gminne instytucje kultury,
- Biblioteka Publiczna w Brześciu Kujawskim
- działania Policji i przychodnie lekarskie w Brześciu Kujawskim i Wieńcu;
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- gminne punkty konsultacyjne i grupy AA,
- parafie rzymskokatolickie,
- sołectwa gminy Brześć Kujawski,
- Sąd Rejonowy we Włocławku, kuratorzy sądowi,
- Brzeski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- organizacje pozarządowe.

Dodatkowo w dziedzinie przeciwdziałania i zwalczania używek wykonawcą Programu są gminne służby limitujące i kontrolujące areał upraw maku.

Koordinację realizacji zadań programu w zakresie problemów alkoholowych i innych uzależnień Burmistrz Brześcia Kujawskiego powierzył Pełnomocnikowi ds. Problemów Alkoholowych zatrudnionemu w Urzędzie, który odpowiada za prowadzenie spraw związanych z działalnością Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, opracowywanie projektu programu działania i realizację zadań, współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz realizację preliminarza wydatków po zatwierdzeniu przez Burmistrza.

VI. CELE PROGRAMU:

1. Cele ogólne:

- 1) profilaktyka uzależnień oraz promocja zdrowego stylu życia bez używek
- 2) zmniejszenie rozmiarów problemu uzależnienia oraz pomoc uzależnionym i ich otoczeniu

- 3) zapobieganie powstawaniu nowych zjawisk związanych z uzależnieniami (dopalacze, antydepresanty, itp).

Cele główne Programu realizowane będą w obszarach:

- a) profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do dzieci, młodzieży i dorosłych bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
- b) profilaktyki selektywnej – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
- c) profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia,
- d) terapii – obejmując osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem, – rehabilitacji
- e) realizacja programu readaptacji poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne oraz wspieranie działalności środowisk abstynenckich.

2. Cele operacyjne:

- a) propagowanie ograniczenia i zmiany struktury spożycia napojów alkoholowych,
- b) zmiana zachowań i postaw mieszkańców w sytuacjach związanych z alkoholem i narkotykami, skutkujących często przemocą w rodzinie,
- c) wdrażanie wszelakich form profilaktyki, szczególnie wśród dzieci i młodzieży,
- d) upowszechnianie wiedzy o chorobie alkoholowej i uzależnieniu od narkotyków oraz o negatywnych skutkach takich uzależnień,
- e) pomoc terapeutyczna, rehabilitacyjna, psychospołeczna i prawna,
- f) edukacja społeczna mająca na celu zapobieganie wczesnej styczności dzieci z używkami.

VII. ZADANIA PROGRAMU:

Zadanie Nr 1 - Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu			
Lp.	Zadanie może być realizowane poprzez:	Wskaźnik	Okres realizacji Programu
1.	Finansowanie działań dla osób uzależnionych, współuzależnionych, pijących szkodliwie, Dorosłych Dzieci Alkoholików oraz programów i świadczeń z zakresu terapii uzależnień dla dzieci, młodzieży i ich rodziców/opiekunów	1. Liczba osób uzależnionych i współuzależnionych objętych terapią 2. Liczba osób korzystających z pomocy specjalistycznej w ramach grup wsparcia, punktów konsultacyjnych	2023 - 2025
2.	Zapobieganie problemom wynikającym z picia alkoholu przez osoby starsze oraz wspieranie działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych osób przebywających w domach pomocy społecznej	3. Liczba podmiotów zaangażowanych w pomoc osobom uzależnionym	
3.	Wspieranie działalności środowisk wsparcia dla		

	osób uzależnionych, w tym działalności punktów konsultacyjnych i telefonów zaufania		
4.	Dofinansowanie zajęć terapeutycznych i rehabilitacyjnych w trakcie obozów organizowanych dla osób uzależnionych i współuzależnionych		
5.	Dofinansowanie szkoleń dla terapeutów w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników lecznictwa odwykowego, służących realizacji Programu,		
6.	Udzielanie wsparcia finansowego podmiotom leczniczym prowadzącym terapię, w zakresie tworzenia oraz poprawy warunków bazy lokalowej i wyposażenia.		
7.	Uzupełnienie wyposażenia jednostek, podejmujących interwencje wobec osób nietrzeźwych w artykuły i sprzęty niezbędne do działań prewencyjnych i profilaktycznych		

Zadanie Nr 2 - Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Lp.	Zadanie może być realizowane poprzez:	Wskaźnik	Okres realizacji Programu
1.	Prowadzenie działań wspierających rodziny i środowiska zmarginalizowane, które są zagrożone wykluczeniem społecznym i niewydolne w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, w tym realizacja programów wczesnej interwencji i profilaktyki selektywnej, pomoc psychospołeczna i prawna, ochrona przed przemocą i uwzględnienie ochrony i promocji zdrowia psychicznego	1. Liczba osób zgłoszonych do GKRPA 2. Liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego, skierowanych do sądu 3. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w programach profilaktyczno – interwencyjnych	2023 - 2025
2.	Prowadzenie działań zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, w tym: a) przyjmowanie wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego osób nadużywających alkoholu, b) prowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu motywujących do podjęcia leczenia odwykowego, oraz członkami rodzin tych osób, c) kierowanie osób nadużywających alkoholu do biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, d) kierowanie wniosków do sądu rejonowego o wszczęcie postępowania wobec osób uzależnionych od alkoholu	4. Liczba uczestników programów i zajęć o charakterze profilaktycznym organizowanych w świetlicach 5. Liczba dzieci korzystających z pobytu w świetlicach w okresie wakacji 6. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w wypoczynku z programem profilaktycznym lub socjoterapeutycznym	
3.	Pokrycie kosztów związanych z kierowaniem pism procesowych do sądu rejonowego, związanych z kierowaniem wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego i innych kosztów proceduralnych, w tym dot. wydawania		

	opinii biegłych sądowych w zakresie uzależnienia od alkoholu		
4.	Prowadzenie edukacji publicznej, w tym: a) na temat zagrożeń i szkód wynikających ze spożywania alkoholu, używania środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych oraz produktów leczniczych stosowanych z powodów pozamedycznych, oraz w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym b) upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań terapeutycznych, profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych oraz ich rodzin		
5.	Dofinansowanie działalności świetlic dla dzieci i młodzieży - w tym m.in. w zakresie: a) bieżących kosztów funkcjonowania b) wynagrodzenia pracowników świetlic, c) poprawy warunków funkcjonowania poprzez dostosowanie oraz wyposażenie pomieszczeń, zapewnienie materiałów i sprzętu niezbędnego do realizacji zadań, d) dożywiania dzieci uczęszczających do świetlic		
6.	Wdrażanie profilaktyki selektywnej i programów wczesnej interwencji dla młodzieży upijającej się oraz eksperymentującej z alkoholem, substancjami psychotropowymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi		
7.	Organizację i dofinansowanie wyjazdowych form wypoczynku letniego dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych i zagrożonych problemem uzależnień, podczas których realizowane są programy socjoterapeutyczne lub programy profilaktyczne		
8.	Dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień oraz z zakresu prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych.		
9.	Organizowanie i finansowanie superwizji, doradztwa merytorycznego dla pracowników udzielających pomocy psychologicznej dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień oraz wychowawców w świetlicach.		
10.	Prowadzenie działań edukacyjnych promujących abstynencję w ciąży oraz realizację programów na rzecz dzieci z FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych) oraz ich rodziców/opiekunów		
11.	Działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikającej z nadużywania alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnych, m. in. poprzez wdrażanie procedury „Niebieskie Karty”, w tym współudział w finansowaniu bezpłatnego telefonu dla ofiar przemocy „Niebieska Linia” w województwie kujawsko-pomorskim,		

	<p>prorowadzenie edukacji publicznej, prowadzenie poradnictwa i grup wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie oraz przygotowywanie kadr instytucji i organizacji społecznych.</p>		
<p>Zadanie Nr 3 - Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych</p>			
Lp.	Zadanie może być realizowane poprzez:	Wskaźnik	Okres realizacji Programu
1.	<p>Realizowanie programów profilaktyki uniwersalnej, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych w tym prowadzących do uzależnień behawioralnych, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w szczególności w placówkach oświatowo-wychowawczych i opiekuńczo-wychowawczych</p>	<p>1. Liczba programów profilaktycznych realizowanych w środowisku nauczania i wychowania (wyłącznie programy realizowane w szkołach i przedszkolach),</p> <p>2. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w programach profilaktycznych.</p> <p>3. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w kampaniach profilaktycznych/promujących zdrowy styl życia</p>	2023 – 2025
2.	<p>Prowadzenie działań uzupełniających programy profilaktyczne w formie warsztatów multimedialnych, form teatralnych i innych działań wspierających.</p>	<p>4. liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w wypoczynku z programem profilaktycznym i w zajęciach pozalekcyjnych, w tym również2 sportowych, których realizacja odbyła się w ramach Programu.</p>	
3.	<p>Wspieranie przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym organizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień</p>	<p>5.Liczba zorganizowanych szkoleń, konferencji, seminariów oraz liczba ich uczestników</p>	
4.	<p>Podejmowanie działalności profilaktycznej w środowisku codziennego funkcjonowania dzieci i młodzieży, zwłaszcza poza zajęciami szkolnymi, w tym m.in. poprzez tworzenie i prowadzenie klubów młodzieżowych itp.</p>		
5.	<p>Organizowanie i dofinansowanie różnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież promujących styl życia wolny od uzależnień, w tym:</p> <p>a) półkolonii z programem profilaktycznym,</p> <p>b) zajęć pozalekcyjnych, w tym również pozalekcyjnych zajęć sportowych stanowiących rozszerzenie programów profilaktycznych, a także doposażenie placówek i organizacji prowadzących zajęcia w sprzęt wykorzystywany przy realizacji zajęć</p>		
6.	<p>Organizowanie zajęć w formie szkoleń, konferencji, seminariów i dofinansowanie udziału w różnych formach szkoleniowych podnoszących kompetencje w zakresie problematyki uzależnienia od alkoholu, narkotyków, nowych</p>		

	<p>substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych, a także związanych z nimi zagrożeń oraz skutecznych oddziaływań profilaktycznych dla rodziców, nauczycieli, wychowawców, pedagogów, psychologów, lekarzy i pielęgniarek oraz innych grup zawodowych oraz merytorycznych pracowników Urzędu Miejskiego w Brześciu Kujawskim i jednostek podległych, a także koordynatorów i realizatorów Programu, służących realizacji celów Programu.</p>		
7.	<p>Wspieranie działań edukacyjnych skierowanych do rodziców, które mają na celu podniesienie kompetencji wychowawczych oraz zaangażowanie ich w działania profilaktyczne na rzecz dzieci i młodzieży.</p>		
8.	<p>Organizowanie szkoleń dla lekarzy i pielęgniarek podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie stosowania metod wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji w zakresie uzależnień</p>		
9.	<p>Prowadzenie i wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców, w tym lokalnych kampanii informacyjnych i programów edukacyjnych skierowanych do osób, które prowadziły pojazdy, będąc pod wpływem alkoholu</p>		
10.	<p>Aktywny udział w ogólnopolskich i regionalnych kampaniach edukacyjnych, w zakresie problematyki uzależnień kierowanych do poszczególnych środowisk i ogółu społeczności lokalnej</p>		
11.	<p>Wspieranie i organizowanie lokalnych akcji i kampanii informacyjnych o charakterze prewencyjnym, skierowanych do mieszkańców gminy, w tym imprez związanych z profilaktyką uzależnień i promujących zdrowy styl życia (np. obchodów lokalnych dni trzeźwości, happeningów, konkursów)</p>		
12.	<p>Dystrybucję w różnych środowiskach materiałów edukacyjnych dot. problematyki uzależnień i związanych z nimi zagrożeń: broszur, plakatów, ulotek oraz gadżetów profilaktycznych.</p>		
13.	<p>Prowadzenie stałego systemu informacji na temat działań podejmowanych przez samorząd w ramach realizacji Programu.</p>		
14.	<p>Zakup pomocy dydaktycznych i materiałów pomocniczych, prenumeratę i zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji na potrzeby koordynatorów i realizatorów Programu z przeznaczeniem na realizację zadań Programu</p>		
15.	<p>Rozliczanie diet oraz zwrot kosztów podróży służbowych zgodnie z obowiązującymi przepisami, związanych z realizowanymi w ramach Programu zadaniami, w tym związanymi z udziałem w seminariach, konferencjach i innych szkoleniach.</p>		

Zadanie Nr 4 - Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Lp.	Zadanie może być realizowane poprzez:	Wskaźnik	Okres realizacji Programu
1.	Wspieranie finansowe działań statutowych podejmowanych przez stowarzyszenia i kluby abstynenckie funkcjonujące na terenie gminy oraz inne organizacje pozarządowe działające na rzecz mieszkańców gminy Brześć Kujawski w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.	1. Liczba organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, którym zlecono realizację zadań publicznych	2023 - 2025
2.	Udzielanie pomocy merytorycznej i promowanie działań prowadzonych przez instytucje, organizacje i stowarzyszenia działające w obszarze problematyki uzależnień	2. Liczba projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz liczba osób uczestniczących w tych projektach.	
3.	Organizowanie spotkań, w tym konferencji i szkoleń w celu wymiany doświadczeń i wypracowania kierunków działań w obszarze profilaktyki uzależnień.	3. Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia	
4.	Promowanie dobrych praktyk w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.	4. Liczba przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, marginalizacji i reintegrację społeczną i zawodową osób uzależnionych i ich rodzin.	
5.	Wspieranie przedsięwzięć edukacyjno - profilaktycznych dotyczących w szczególności skutków i szkód wynikających ze spożywania alkoholu i substancji psychoaktywnych, podejmowanych przez Policję ze szczególnym uwzględnieniem działań w środowisku dzieci i młodzieży, przestrzeni publicznej oraz skierowanych do uczestników ruchu drogowego	5. Liczba osób uczestniczących w przedsięwzięciach mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, marginalizacji i reintegrację społeczną i zawodową osób uzależnionych i ich rodzin.	
6.	Wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, marginalizacji i reintegrację społeczną i zawodową osób uzależnionych i ich rodzin.		

Zadanie Nr 5 - Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Lp.	Zadanie może być realizowane poprzez:	Wskaźnik	Termin realizacji
1.	Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	1. Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodna z ustalonymi limitami	2023 - 2025
2.	Przestrzeganie uchwał Rady Miejskiej w Brześciu Kujawskim dotyczących ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych,	2. Liczba przeprowadzonych kontroli, przez GKRPA	
3.	Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do właścicieli placówek handlowych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych i sprzedawców mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu	3. Liczba interwencji dot. naruszania przepisów związanych ze sprzedażą napojów alkoholowych 4. Liczba sprzedawców napojów alkoholowych biorących udział w szkoleniach.	

	osobom poniżej 18 roku życia		
4.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego		
Zadanie Nr 6 - Wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej (na terenie gminy Brześć Kujawski brak tego typu podmiotów)			

VIII. ZASADY DZIAŁANIA I WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brześciu Kujawski została powołana na podstawie Zarządzenia Burmistrza Brześcia Kujawskiego.
2. W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
3. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
 - a) inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
 - b) integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu,
 - c) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
 - d) współdziałanie z organami samorządu i organizacjami pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przemocy w rodzinie,
 - e) kontrola przestrzegania zasad i warunków zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, na podstawie upoważnienia wystawionego przez burmistrza w art. 18 ust. 1 i 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
 - f) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Rady Miejskiej w Brześciu Kujawskim poprzedzających wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,
 - g) współpraca z instytucjami, organizacjami i szkołami w celu diagnozowania oraz zapobiegania zjawiskom patologii i przemocy w rodzinie.
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brześciu Kujawskim przy wykonywaniu swoich czynności współpracuje z Pełnomocnikiem ds. przeciwdziałania uzależnieniom, polityki społecznej i pożytku publicznego,
6. Członkom Komisji przysługuje zwrot poniesionych kosztów z tytułu podróży służbowych dotyczących szkoleń oraz wyjazdów związanych z wykonywaniem czynności i zadań Komisji, według załączonych rachunków i biletów za przejazd.
7. Wypłata wynagrodzeń oraz zwrot kosztów podróży nastąpi ze środków finansowych określonych w planie finansowym Gminy Brześć Kujawski, Dział 851, Rozdział 85154 „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”.
 - a) ustala się wynagrodzenie dla składu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brześciu Kujawskim za udział w jej posiedzeniu albo za przeprowadzenie

czynności kontrolnych, lub innych, wynikających z przepisów szczególnych, jako kwotę brutto uzależnioną od pełnionej funkcji:

- dla Przewodniczącego Komisji w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego rozporządzeniem Rady Ministrów,
 - Zastępcy Przewodniczącego Komisji w wysokości 9% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego rozporządzeniem Rady Ministrów,
 - dla pozostałych członków Komisji w wysokości 8% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego rozporządzeniem Rady Ministrów,
- b) podstawą do wypłaty diety w danym miesiącu wypłacane jest na podstawie imiennych list obecności, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca,
- c) Pełnomocnikowi ds. problemów alkoholowych oraz członkom Komisji zatrudnionym w gminnych jednostkach organizacyjnych wypłaca się diety z tytułów, o których mowa w ppkcie a), jeśli odbywają się poza ustawowym czasem pracy ich pracodawcy,
- d) członkom Komisji przysługuje dieta oraz zwrot kosztów podróży i noclegów z tytułu wyjazdów poza teren gminy Brześć Kujawski celem realizacji zadań GKRPA oraz udziału w szkoleniach i konferencjach według tych samych zasad jak pracownikom Urzędu Miejskiego w Brześciu Kujawskim.

IX. MONITORING I EWALUACJA:

Monitorowanie sytuacji występujących zagrożeń w środowisku lokalnym jest podstawą do właściwego rozeznania skali problemu uzależnień w gminie Brześć Kujawski, a w konsekwencji do planowania działań profilaktycznych adekwatnie do potrzeb. Monitorowanie stanu tych problemów będzie odbywało się we współpracy z realizatorami programu.

Wyżej wymieniony monitoring będzie przeprowadzony poprzez:

- zbieranie danych szacunkowych, statystycznych, ankietowych,
- analizę uzyskanych danych,
- wymiana informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi założenia Programu na terenie gminy Brześć Kujawski,
- prowadzenie działań mających na celu ocenę rodzaju i stopnia zagrożenia uzależnieniami, a także monitorujących skuteczność realizowanych programów profilaktycznych,
- gromadzenie i analiza danych na temat problemu alkoholowego w gminie,
- opracowanie wniosków oraz priorytetów na dalsze lata.

Ewaluacja programu oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia efektywności poszczególnych działań, szczególnie po ich zakończeniu. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań, głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników, ocenianych w miarę potrzeb. Ewaluacja będzie miała ponadto charakter praktyczny - dane będą analizowane, celem dostarczania wniosków i rekomendacji praktycznie użytecznych dla lokalnych władz, jak również dla osób zawodowo, społecznie zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii, a także przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Ewaluacja pozwoli również na uściślenie współpracy wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację Programu.

X. FINANSOWANIE I WYDATKOWANIE ŚRODKÓW PROGRAMU:

1. Zasady finansowania zadań Programu.

- a) Podstawowym źródłem finansowania zadań Programu są dochody budżetu gminy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
 - b) plan finansowania Programu musi być zgodny z dz. 851 rozdz. 85154 budżetu Gminy - Przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz 85153 – Narkomania.
- Decyzję o dofinansowaniu przedsięwzięcia podejmuje każdorazowo Burmistrz Brześcia Kujawskiego.

2. Orientacyjne kierunki wydatków Programu i wstępny preliminarz kosztów na dany rok (jako wniosek do budżetu gminy):

- a) finansowanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz klubów AA, udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej oraz koszt funkcjonowania organów i służb powołanych dla przeciwdziałania uzależnieniom w tym koszty funkcjonowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, i inne, tym podobne:
- koszt – 60 000,00 zł
- b) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, niktynizmowi i inne, tym podobne:
- koszt – 98 000,00 zł
- c) inne działania programowe:
(dofinansowanie środkami Programu może być udzielone podmiotom, które przedstawia oferty zgodne z celami Programu (wraz z terminami i kosztami ich realizacji) a oferta uzyska pozytywną opinię Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)
- koszt – 22 000,00 zł

Preliminarz wydatków: 180.000 zł

3. Ponadto z uwagi na regulacje wprowadzone ustawą z dnia 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów - w planie finansowym Programu ujmuje się również środki pochodzące z części opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym w opakowaniach jednostkowych do 300 ml. Pozostające do dyspozycji.

Zgodnie z artykułem 93 ust.4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki te zostaną przeznaczone na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu, w tym ujęte w Programie.